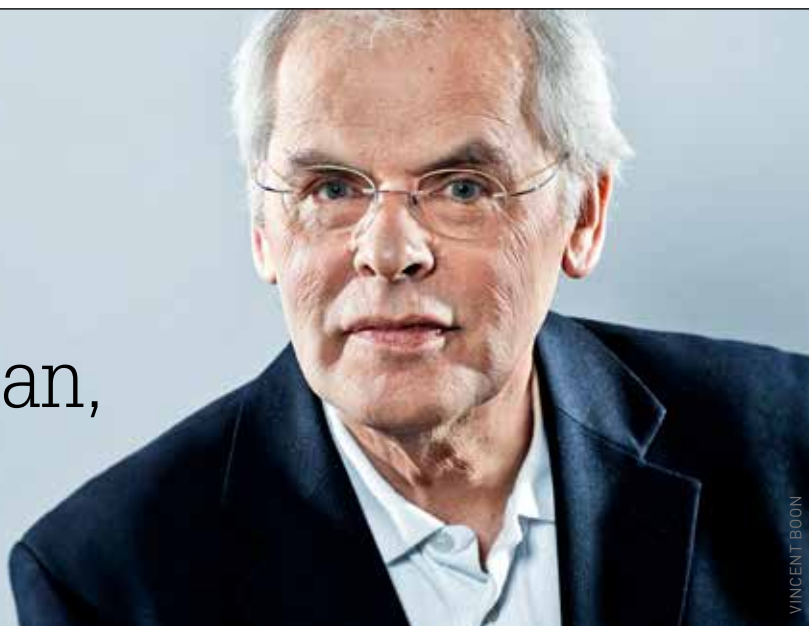

Bert Keizer

Niemand vindt dat hier een misdrijf is begaan, maar toch

VINCENT BOON

Rubicon?

In Medisch Contact van vorige week werd de euthanasie beschreven van een 72-jarige demente vrouw die nog net kon zeggen dat ze dood wilde (MC 03/2017: 30). Toen ik het las dacht ik: ja, moeilijk, maar wel verdedigbaar. De casus die in de Volkskrant van 6 januari werd beschreven vond ik veel lastiger. Ook hier ging het om een ernstig demente patiënt, maar die kon het net niet meer zeggen. Hij kreeg eerst in het verpleeghuis appelmoes aangereikt waarin een slaapmiddel zat. Eenmaal bewusteloos werd hij naar huis vervoerd waar de betrokken arts klaarstond om de dodelijke injectie toe te dienen. Er was een wilsverklaring en meneer had zijn neergang goed gedocumenteerd in dagboeken en video-opnames.

De Regionale Toetsingscommissies Euthanasie (RTE; 2016-38): 'De arts heeft de levensbeëindiging op verzoek uitgevoerd met de middelen, in de hoeveelheid en op de wijze als aanbevolen in de KNMG/KNMP Richtlijn Uitvoering euthanasie en hulp bij zelfdoding'.

Maar de manier waarop dit is gegaan, staat natuurlijk helemaal nergens beschreven in deze richtlijn. Er was trouwens ook geen verzoek, vandaar dat het slaapmiddel stiekem in de appelmoes werd gedaan.

De RTE zegt ook: 'Het was niet helemaal duidelijk of patiënt op het moment van de uitvoering beseft had van hetgeen zou gaan gebeuren'.

Mochten ze er wakker van liggen, dan kan ik de RTE vanuit hier

alsnog geruststellen: die man had geen enkel benul van wat hem overkwam.

Het artikel beschrijft goed waar het op klassieke wijze misging: toen hij het nog net had kunnen zeggen zei hij het niet en hij eindigde dus toch doodongelukkig in het verpleeghuis. Ik heb druk rondgemaild naar collega's, want ik word hier onrustig van. De meesten zeggen iets in de trant van: je gunt die man zijn dood. Niemand vindt dat hier een misdrijf is begaan. Maar toch. Waar was al dat nauwkeurige documenteren van zijn neergang nou eigenlijk goed voor als het niet werd gebruikt om hem erop te wijzen dat hij onhoudbaar op weg was naar wat hij niet wilde? Ja, maar dan moet je er te vroeg uitstappen. Te vroeg? Wat voor maanden zijn dat dan, die je nog aan je leven wilt toevoegen? Je kunt als familielid toch niet de overdosis aan je vader opdringen onder het motto: 'nu of nooit pap'? Wees zijn probleemgedrag wel op een doodswens? Was het geen refractair symptoom waarvoor palliatieve sedatie een veel nettere oplossing biedt? Dat is flauw, dan eindigt hij ook dood. Wat betekent deze casus voor de toekomst? Mensen kennende wordt dit gaatje snel tot een deur. Kijk maar naar de euthanasiepraktijk van nu, waarin mensen euthanasie krijgen bij wie dat dertig jaar geleden bespotelijk leek. Gaan we dergelijke ongelukkig dementerende patiënten (met wilsverklaring) allemaal 'beëindigen'? Steekt dit initiatief niet onhoudbaar over naar instituten voor ernstig dubbelgehandicapten? Ik zei het al, ik word er onrustig van. ■